

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
XI KADENCJA**

Warszawa, 12 marca 2026 r.

Druk nr 665

**Pani
Małgorzata KIDAWA-BŁOŃSKA
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 76 ust. 1 Regulaminu Senatu, my niżej podpisani senatorowie wnosimy o podjęcie postępowania w sprawie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej projektu ustawy

o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Do reprezentowania nas w dalszych pracach nad tym projektem ustawy upoważniamy pana senatora Krzysztofa Słonia.

W załączeniu przekazujemy projekt ustawy wraz z uzasadnieniem.

(-) Rafał Ambrozik	(-) Józef Jodłowski
(-) Włodzimierz Bernacki	(-) Andrzej Kalata
(-) Krzysztof Bieńkowski	(-) Marek Komorowski
(-) Grzegorz Bierecki	(-) Robert Adam Mamątow
(-) Przemysław Błaszczyk	(-) Andrzej Pająk
(-) Anna Bogucka	(-) Marek Pęk
(-) Jerzy Chróścikowski	(-) Zdzisław Pupa
(-) Grzegorz Czelej	(-) Janina Sagatowska
(-) Wiesław Dobkowski	(-) Michał Seweryński
(-) Leszek Galemba	(-) Wojciech Skurkiewicz
(-) Stanisław Gogacz	(-) Krzysztof Słoń
(-) Maciej Górski	(-) Alicja Zajac
(-) Jan Hamerski	

U S T A W A

z dnia

**o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób
niepełnosprawnych**

Art. 1. W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913, 1301, 1665 i 1746 oraz z 2026 r. poz. 26) w art. 19 w ust. 1 skreśla się zdanie drugie.

Art. 2. Osoba zaliczona do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie wcześniej niż w okresie jednego roku przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nabywa prawo do dodatkowego urlopu wypoczynkowego, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w wymiarze 1/12 rocznego wymiaru tego urlopu za każdy miesiąc zatrudnienia przypadający po dniu zaliczenia jej do jednego z tych stopni niepełnosprawności.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Cel projektowanej ustawy

Projekt ustawy stanowi odpowiedź na postulaty pracowników posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, którzy wskazują na brak faktycznego, medycznego i ekonomicznego uzasadnienia dla zróżnicowania zasad nabywania prawa do dodatkowego urlopu wypoczynkowego w wymiarze 10 dni roboczych, przysługującego na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, względem zasad ogólnych w zakresie urlopów pracowniczych przewidzianych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. Dodatkowy urlop wypoczynkowy ma charakter regeneracyjny i ochronny. Jego celem jest wsparcie osoby z niepełnosprawnością w utrzymaniu zdolności do pracy, ograniczenie ryzyka pogorszenia stanu zdrowia oraz przeciwdziałanie nadmiernemu obciążeniu organizmu. W tym kontekście trudno wskazać racjonalne przesłanki uzasadniające wymóg rocznego okresu oczekiwania na nabycie prawa do tego urlopu liczonego od dnia zaliczenia pracownika do jednego ze stopni niepełnosprawności. Potrzeba zwiększonej regeneracji nie powstaje bowiem po upływie roku, istnieje już w chwili zaliczenia pracownika do jednego ze stopni niepełnosprawności.

Obowiązujące regulacje funkcjonują w systemie prawnym od wielu lat, jednak brak jest przekonującego uzasadnienia dla utrzymania obecnego rozwiązania. Co więcej, pozostaje ono niespójne z innymi przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Zgodnie z art. 20c tej ustawy osobie posiadającej orzeczenie o stopniu niepełnosprawności przysługują uprawnienia przewidziane w ustawie już od dnia zaliczenia jej do jednego ze stopni niepełnosprawności, inaczej niż jest to w przypadku prawa do dodatkowego urlopu wypoczynkowego. Rozwiązanie w zakresie prawa dodatkowego urlopu wypoczynkowego narusza zasadę spójności systemu prawa oraz prowadzi do nieuzasadnionego różnicowania sytuacji prawnej osób z niepełnosprawnościami.

Proponowana regulacja zapewni wewnętrzną spójność przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, zrówna zasady nabywania uprawnień z zasadami ogólnymi prawa pracy oraz wzmocni ochronny i rehabilitacyjny charakter dodatkowego urlopu wypoczynkowego. Jednocześnie przyczyni się do realnego wsparcia aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnościami, zgodnie z celem ustawy.

2. Różnice między obowiązującym a projektowanym stanem prawnym

Zgodnie z obowiązującym art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, osobie zaliczonej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności przysługuje dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze 10 dni roboczych w roku kalendarzowym. Prawo do pierwszego dodatkowego urlopu powstaje jednak dopiero po przepracowaniu jednego roku od dnia zaliczenia pracownika do jednego ze stopni niepełnosprawności.

Projekt ustawy zakłada zmianę tej zasady poprzez przyznanie prawa do dodatkowego urlopu wypoczynkowego już od dnia zaliczenia pracownika do jednego ze stopni niepełnosprawności. Oznacza to powiązanie nabycia uprawnienia bezpośrednio z momentem formalnego potwierdzenia stopnia niepełnosprawności.

W pierwszym roku od dnia zaliczenia pracownika do jednego ze stopni niepełnosprawności dodatkowy urlop będzie przysługiwał w wymiarze proporcjonalnym, tj. 1/12 rocznego wymiaru (10 dni roboczych) za każdy miesiąc zatrudnienia przypadający po dniu zaliczenia pracownika do jednego ze stopni niepełnosprawności, analogicznie do zasad określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. Rozwiązanie to zapewni spójność z ogólnymi zasadami nabywania prawa do urlopu wypoczynkowego oraz proporcjonalność świadczenia.

W przepisie przejściowym przewidziano, że osobie, która została zaliczona do jednego ze stopni niepełnosprawności nie wcześniej niż w okresie jednego roku przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przysługiwać będzie dodatkowy urlop w wymiarze proporcjonalnym 1/12 rocznego wymiaru za każdy miesiąc zatrudnienia przypadający po dniu zaliczenia tej osoby do jednego ze stopni niepełnosprawności. Rozwiązanie to zapobiegnie powstaniu luki prawnej, wyeliminuje nierówne traktowanie osób znajdujących się w analogicznej sytuacji faktycznej oraz problem intertemporalny osób znajdujących się w takiej sytuacji.

Projekt przewiduje wydłużony, miesięczny okres *vacatio legis*, z uwagi na czas niezbędny do dostosowania systemów kadrowych przez pracodawców. Standardowy, 14-dniowy okres *vacatio legis* w tym przypadku jest zbyt krótki.

3. Skutki i wyniki konsultacji

Oczekiwane skutki społeczne, gospodarcze i finansowe oraz wyniki konsultacji zostaną przedstawione w ocenie skutków regulacji. Nadesłane w ramach konsultacji opinie i uwagi zostaną zamieszczone na senackiej stronie internetowej.

4. Oświadczenie o zgodności z prawem Unii Europejskiej

Przedmiot projektowanej ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.